

Gärdslövs kyrka

55.4644, 13.4305

Gärdslövs kyrka uppfördes ursprungligen på 1100-talet. Kyrkorna var då generellt mycket mindre än i dag och bestod då oftast, som här av långhus, smalare kor och absid.

När Gärdslövs kyrka uppfördes låg den på en höjd invid den stora Näsbyholmssjön, men sjön utdikades i slutet av 1860-talet och kyrkogården gränsar nu istället på tre sidor direkt mot åkerlandskapet.

På 1400-talet slogs valv i kyrkorummet som tidigare haft platt trätak. Under nuvarande kalkputs lär det finnas rester av medeltida kalkmålningar som överkalkade vid reformationen i Danmark 1536.

Det fanns ursprungligen också separata ingångar för männen och kvinnorna. Männen hade sin ingång på den södra sidan och kvinnorna sin på den norra sidan av långhuset. Dessa ingångar ersattes med en gemensam ingång genom västtornet, som uppfördes 1855, och då ersatte en klockstapel. I tornet som ritades av arkitekt H.J. Strömberg från Lund, hängdes då en klocka gjuten hundra år tidigare av Andreas Wetterholtz i Malmö. Klockan fick 1954 sällskap av en mindre gjuten av M & E Ohlsson.

Samtidigt med tornet tillbyggdes kyrkan med en så kallad nykyrka på norra sidan samt en sakristia i öster.

Nykyrkan som hade byggts för att hysa en då växande församling ombyggdes i början av 1960-talet till bårhus och vapenhus. På 1980-talet gjordes den medeltida söderportalen åter synlig.

När vi kommer in i vapenhuset möts vi av två stora porträtt föreställande Axel Johan Åkerman som var kyrkoherde i Gärdslov och Önnarp fram till sin död 1887 och dennes hustru Margareta Åkerman.

Altartavlan som är från mitten av 1600-talet föreställer "Herdarnas tillbedjan" och inhandlades 1903 av kyrkans patronus Fredrik von Blixen-Finecke under en resa till Rom.

Den gamla altartavlan som skänktes till kyrkan 1690 och föreställer "Nattvardens instiftelse" hänger nu på norra väggen.

Predikstolens korg och baldakin är från 1600-talet i så kallade Christian IV:s renässans, med de fyra evangelisterna avbildade. På baldakinen finns också Christian IV:s namnschiffer.

Invid predikstolen hänger ett medeltida rökelsekar i malm.

I triumfbågen hänger ett triumfkrucifix som är tillverkat kring år 1300. Detta flyttades hit från annexförsamlingen Önnarp då man rev den medeltida kyrkan där på 1860-talet.

Dopfunten från 1100-talet är tillverkad i sandsten. Dopfatet i mässing är från 1500-talet och visar Bebådelsen.

På södra väggen finns flera kistplåtar upphängda, hörande till det gravkor som finns under koret. Här finns bland annat en plåt över pastor A J Albrecht död 1827, liksom en över friherre Adolph Ludvig Hallenborg död 1826.

Två kistplåtar är över majoren friherre Christian Conrad von Blixen till Näsbyholm.

Över den västra dörren finns ett Carl XI:s vapen tillverkat och uppsatt i kyrkan någon gång under andra halvan av 1600-talet, efter att Skåne tillfallit Sverige.

Ljuskronan i koret är från 1700-talets första hälft. Ljuskronan i korsmitten är enligt en inskription skänkt 189 av Gärdslövs församling. Även tre mindre ljuskronor är skänkta vid samma tillfälle av församlingen.

Gärdslövs kyrka har en orgel som inskaffades 1961, byggd av A. Mårtenssons i Lund.

Vi ska avsluta på kyrkogården där släkten Blixen-Finecke har ett gravställe med utsikt ut över familjens ägor.

En av de mest kända ur släkten är kanske Bror von Blixen-Finecke, gift med Karen Blixen och som i den mångfaldigt

Oscarsbelönade filmen Mitt Afrika från 1985 gestaltades av Meryl Streep.

Bror von Blixen-Finecke hade en tvillingbror som hette Hans, och det berättas att deras far greven brukade presenterade de båda med orden: "Det här är Hans och hans bror Bror".

Det finns fler historier om de båda bröderna. Under studietiden i Lund fick Hans och Bror ett underhåll från sin far på 100 kronor. Villkoret var att utgifterna skulle redovisas. Den första kostnadsredovisningen lär ha sett ut så här: "Bläck, papper och pennor 2 kronor, Övrigt 98 kronor".

Källor:

Webb: Anderslövs församling.

Bok: "Gärdslövs kyrka". Eric Mårtensson 1989.

Pdf: "Grönby, Gärdslov och Önnarps kyrkor - antikvarisk kontrollrapport". Regionmuseet Kristianstad 2005. Lotta Eriksson.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.